

ЗІГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету

Протокол № 10 від
«11» червня 2025 р.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Іспит (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>34</u>	<u>16</u>	<u>100</u>	<u>150</u>	<u>1</u>

1. Загальна інформація про викладача (лектора, асистента).

Швидченко Тетяна Миколаївна

Кандидатка історичних наук, доцентка кафедри загальноосвітніх дисциплін ЗФУУ.

Контактна інформація: e-mail: shvydchenko@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Історія України» відводиться **150** годин **5** кредитів ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 1 семестру на 1-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Історія України як навчальна дисципліна:

а) базується на вивченні здобувачами ключових етапів і закономірностей історичного розвитку України, зокрема процесів становлення суспільства і державності, соціальних структур, політичних інститутів і форм влади; аналізі воєн, окупацій, репресивних і тоталітарних практик як чинників формування колективного досвіду; осмисленні історичних передумов виникнення та трансформації національної ідентичності, колективної пам'яті й моделей соціальної поведінки; роботі з історичними джерелами та науковими інтерпретаціями в межах історичної науки;

б) забезпечує історико-контекстуальне підґрунтя для подальшого вивчення психологічних дисциплін через формування розуміння довготривалого впливу історичних подій і травматичного досвіду на індивідуальну та групову психіку; усвідомлення ролі історичного контексту у виникненні соціально-психологічних реакцій, моделей адаптації, солідарності та опору; розвиток здатності враховувати історичні чинники під час аналізу соціальної взаємодії, групової динаміки та професійної комунікації психолога.

Для успішного засвоєння дисципліни «Історія України» студентам необхідно володіти знаннями з таких предметів:

Постреквізити:

- Соціологія – застосування історичного контексту для аналізу соціальних структур, соціальних трансформацій, механізмів солідарності та соціальної нерівності в українському суспільстві.

- Соціальна психологія – інтерпретація соціальної поведінки, групової динаміки, міжгрупових відносин і колективних реакцій з урахуванням історичного досвіду, травматичних подій і тривалих суспільних процесів.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія України» є складовою програми підготовки магістрів спеціальності «Психологія» і спрямований формування цілісного уявлення про історичні процеси, що визначили становлення українського

суспільства, культури та національної ідентичності, у контексті їхнього значення для психологічної науки та практики.

Курс орієнтований на аналіз історичного досвіду України як чинника формування колективної свідомості, моделей соціальної взаємодії, ціннісних орієнтацій та реакцій на травматичні події. Особлива увага приділяється взаємозв'язку історії, національної пам'яті, ідентичності та колективних і трансгенераційних травм, а також впливу імперських і тоталітарних практик на психологічний стан суспільства.

Дисципліна має міждисциплінарний характер і створює теоретичне підґрунтя для професійної діяльності психолога, забезпечуючи розуміння історико-культурного контексту, в якому формується особистість, групи та соціальні спільноти. Зміст дисципліни логічно поєднується з подальшими курсами магістерської програми гуманітарного та міждисциплінарного спрямування. На вивчення курсу відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС), навчання здійснюється в 1 семестрі (денна форма).

6. Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія України» призначена для забезпечення історико-контекстуального підґрунтя професійної підготовки майбутніх психологів. Курс спрямований на формування розуміння довготривалих історичних процесів, що вплинули на соціальну структуру українського суспільства, моделі колективної поведінки, уявлення про владу, солідарність, відповідальність і опір, а також на механізми відтворення травматичного досвіду.

Дисципліна виконує функцію інтеграції історичного знання в міждисциплінарне поле психології, забезпечуючи коректну інтерпретацію індивідуальних і групових психосоціальних феноменів у професійній діяльності психолога.

7. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія України» є формування у здобувачів вищої освіти здатності аналізувати психологічні явища та соціальні процеси з урахуванням історичного контексту розвитку українського суспільства, розуміти причини й наслідки історичних травм, трансформацій і криз, а також усвідомлювати роль історичного досвіду у формуванні колективної пам'яті, ідентичності та моделей поведінки.

8. Завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу:

- Ознайомити здобувачів з ключовими етапами та логікою історичного розвитку України як суспільства і держави;
- Сформувати навички аналізу історичних подій і процесів у причинно-наслідковому зв'язку, з урахуванням їх довготривалих психосоціальних наслідків;

- Сприяти усвідомленню впливу війн, окупацій і репресивних практик на формування колективної свідомості та моделей соціальної поведінки;
- Розвинути здатність аналізувати механізми формування й трансляції колективної пам'яті, історичних наративів і травматичного досвіду;
- Сформувати вміння інтегрувати історичний контекст у професійне осмислення проблем ідентичності, соціальної взаємодії та групової динаміки;
- Сприяти розвитку критичного мислення та відповідального ставлення до історичної інформації як складової професійної етики психолога.

8.1. У результаті вивчення навчальної «Історія України» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- основні етапи та логіку історичного розвитку України як суспільства і держави;
- ключові події, процеси й історичні контексти, що визначили формування соціальних структур і колективного досвіду;
- базові поняття та категорії історичного аналізу, необхідні для міждисциплінарного застосування в психології.

Розуміти:

- причинно-наслідкові зв'язки між історичними подіями та сучасними соціально-психологічними процесами;
- вплив війн, окупацій, репресивних і тоталітарних практик на колективну свідомість і моделі соціальної поведінки;
- роль історичного досвіду у формуванні колективної пам'яті, ідентичності та ціннісних орієнтацій.

Уміти:

- аналізувати історичні події й процеси з урахуванням їхніх довготривалих психосоціальних наслідків;
- застосовувати історичний контекст для інтерпретації індивідуальних і групових психологічних феноменів;
- критично працювати з історичною інформацією, відрізняючи наукові підходи від ідеологічних і маніпулятивних наративів.

Мати здатність:

- інтегрувати історичне знання у професійне мислення психолога;
- враховувати історико-культурні чинники під час аналізу соціальної взаємодії та групової динаміки;
- здійснювати відповідальну й етично виважену інтерпретацію історичного досвіду в контексті психологічної практики.

9. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія України» складається з сімнадцяти базових тем:

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Історія як форма колективної пам'яті.
Тема 2. Стародавня історія України.
Тема 3. Київська Русь. Княжа доба.
Тема 4. Галицько-Волинська держава. Монгольська навала.
Тема 5. Українське середньовіччя. Велике Князівство Литовське.
Тема 6. Україна раннього модерну: період Речі Посполитої.
Тема 7. Козацька революція під проводом Хмельницького. Війна за автономію і державність.
Тема 8. Гетьманщина за часів Івана Мазепи.
Тема 9. Імперський наступ на автономію Гетьманщини.
Тема 10. Українські землі в другій половині XVIII століття. Демонтаж автономії.
Тема 11. Довге XIX століття.
Тема 12. Перша світова війна. Україна у глобальному конфлікті 1914-1918 років.
Тема 13. Українська революція 1917. Національно-визвольна боротьба 1917-1921 років.
Тема 14. Українці у міжвоєнний період.
Тема 15. Друга світова війна (1939-1945).
Тема 26. Повоєнне становище українців.
Тема 17. Виклики відновленої незалежності.

10. Структура екзаменаційного кредиту з дисципліни

Назви лекційних тем і практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л	пр.	с.р.
1	2	3	4	5
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Історія як форма колективної пам'яті	8	2	2	4
Тема 2. Стародавня історія України	7	2		5
Тема 3. Київська Русь. Княжа доба	7	2		5
Тема 4. Галицько-Волинська держава. Монгольська навала	9	2	2	5
Тема 5. Українське середньовіччя. Велике Князівство Литовське	7	2		5
Тема 6. Україна раннього модерну: період Речі Посполитої	9	2	2	5
Тема 7. Козацька революція під проводом Хмельницького. Війна за автономію і державність	10	2		8
Тема 8. Гетьманщина за часів Івана Мазепи	7	2		5
Тема 9. Імперський наступ на автономію Гетьманщини	7	2		5
Тема 10. Українські землі в другій половині XVIII століття. Демонтаж автономії	9	2	2	5
Тема 11. Довге XIX століття	7	2		5
Тема 12. Перша світова війна. Україна у глобальному конфлікті 1914-1918 років	9	2	2	5
Тема 13. Українська революція 1917. Національно-визвольна боротьба 1917-1921 років	11	2		9
Тема 14. Українці у міжвоєнний період	12	2		10
Тема 15. Друга світова війна (1939-1945)	13	2	2	9
Тема 16. Повоєнне становище українців	7	2		5

Тема 17. Виклики відновленої незалежності	9	2	2	5
Екзамен	2		2	
Усього, годин	150	34	16	100

11. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Історія України як форма колективної пам'яті та національного наративу	10
2	Давня та середньовічна історія України: проблема культурної спадкоємності та ідентичності	10
3	Київська Русь і Галицько-Волинська держава в історичній традиції України	10
4	Україна раннього модерну: козацтво, державність, політична культура	10
5	Імперська політика щодо українських земель у XVIII–XIX ст.: соціальні та культурні наслідки	10
6	Українське національне відродження і формування модерної нації	10
7	Війни, революції та травматичний досвід XX століття в історії України	10
8	Україна у другій половині XX століття: повоєнне суспільство, травма, пам'ять	10
9	Незалежна Україна: історична пам'ять, ідентичність, виклики сучасності	10
10	Історична пам'ять, ідентичність і деколонізаційні процеси в сучасній Україні	10
Всього		100

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Березніцька І., Коціра Х., Левантович О. Сила опору. Українці в радянських таборах. Київ: Дух і Літера, 2022.
2. Буджерин М. Бомба у спадок. Розпад СРСР і ядерне роззброєння України. Львів: Локальна історія, 2025.
3. Відейко М. Історія цивілізації. Україна. Том 1. Від киммерійців до Русі (X ст. до н. е. — IX ст.). Харків : Фоліо, 2025.
4. Гоменюк І. Провісники Другої світової. Прикордонні конфлікти в Центрально-Східній Європі. Від розпаду імперій до Гляйвіцької провокації. Харків : КСД, 2017.
5. Горобець В. Історія цивілізації. Україна. Том 4. Козацька доба (середина XVII – XVIII ст.). Харків : Фоліо, 2025.
6. Гриневич В. Червоний імперіалізм. Друга світова війна і громадська думка в Україні. 1939–1941, 2019.
7. Ґамаш Р. Український Майдан, російська війна. Хроніка та аналіз Революції Гідності. Київ: Дух і Літера, 2018.
8. Джонс Г. “Свідок Голодомору”. Київ: Видавництво Фоліо, 2022.
9. Микола П. Воєнно-політична діяльність ОУН в 1929–1939 роках. Київ : Крила, 2023.

10. Митрофаненко Ю. Воля України або смерть! Повстанці Холодного Яру. Київ : Віхола, 2025.
11. Михайловський В. Наші королі — Reges Nostri. Володарі та династії в історії України (1340–1795). Київ : Темпора, 2023.
12. Патриляк І. Перемога або смерть. Український визвольний рух у 1939-1960 роках. Харків : КСД, 2024.
13. Петренко-Цеунова О. Шляхетна традиція: наскрізні сюжети української культури. Київ: Стилєт і стилос, 2025.
14. Плохій С. Брама Європи. Харків : КСД, 2018.
15. Рій Г. Таємні місії ОУН. Міжнародна діяльність у часи Холодної війни. Київ: Віхола, 2025.
16. Рух Опору в Україні 1960-1990. Київ: Темпора, 2021.
17. Старченко Н. Українські світи Речі Посполитої. Історії про історію. Київ: «Laurus», 2021.
18. Сокирко О. Козацький Марс: Держава та військо Козацького Гетьманату в добу Мілітарної революції, 1648–1764. Київ : Темпора, 2023.
19. Черненко О. Історія цивілізації. Україна. Том 2. Від Русі до Галицького князівства (900–1256). Харків : Фоліо, 2023.
20. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. Харків: Фоліо, 2025.
21. Якубова Л. До свободи крізь вогонь. Україна проти рашизму, 2023.

Додаткові:

1. Кісь О. Колективна пам'ять та історична травма: теоретичні рефлексії на тлі жіночих спогадів про Голодомор". У пошуках власного голосу: Усна історія як теорія, метод та джерело. наук. ст. / За ред. Г. Г. Грінченко, Н. Ханенко-Фрізен. Харків: Видавництво, 2010. С. 171-191.
2. Мокрик Р. Культурна колонізація. Страх, приниження та опір України в радянській імперії. Львів : Локальна історія, 2025.
3. Боряк Г. За Ідентичність і Незалежність. Війна Росії проти України. Книга 1, 2. Київ : Кліо, 2023.
4. В'ятрович В. Генерал Кук. Біографія покоління УПА. Харків: Vivat, 2025.
5. Скакун Р. Агентура НКВС–МДБ–КДБ у православному єпископаті України (1939–1964). Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2025.
6. Донцов Д. Дух росії та інші праці, 2023.
7. Мірзаєва М. Жінки свободи. Харків: Vivat, 2025.
8. Томпсон Е. Трубадури імперії російська література і колоніалізм, 2023.
9. Кузнєцова Є. Мова-меч. Як говорила радянська імперія, 2023.
10. Забужко О. Як рубали вишневий сад, або Довга дорога з Бад-Емса, 2021.
11. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду, 2005.
12. Стецько Я. Київ проти Москви. Мюнхен: Українське.
13. Влеклий М. Гарет Джонс. Людина, яка забагато знала, 2020.
14. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно». Харків: КСД, 2025.
15. Гоменюк І. Мурашник. Нотатки на манжетах історії..., 2023.

16. Демська О. Українська мова. Подорож із Бад Емса до Страсбурга, 2023.
17. Донцов Д. Історія для дорослих. Львів: Каменярь, 1991.
18. Дракуліч С. Та вони б і мухи не скривдили. Київ: Комора, 2018.
19. Друга світова. Непридумані історії (Не) наша жива інша. Київ: Видавництво Фоліо, 2022.
20. Зінченко О. Як українці зруйнували імперію зла, 2024.
21. Криштопа О., Дерейко І. Невидима битва. Як дисиденти боролися за незалежність України. Київ: Час майстрів, 2022.
22. Магда Є. Гібридна агресія Росії: уроки для Європи, 2017-2022.
23. Мокрик Р. Бунт проти імперії: українські шістдесятники.
24. Палієнко М. Українські архіви, війна та збереження національної ідентичності. Архіви України. 2022. No. 1. С. 12–38.
25. Плохій С. Лінія зіткнення. Нариси про минуле та сучасне України. Київ: Книги ХХІ, 2023.
26. Плохій С. Чорнобиль. Історія ядерної катастрофи. Київ: Клуб сімейного дозвілля, 2019.
27. Сокирко О. “Козацький Марс. Держава та військо Козацького Гетьманату в добу Мілітарної революції, 1648–1764”. Київ: Кліо, 2023.
28. Схід-Захід: Історико-культурологічний збірник. Вип. 13-14. Історична пам'ять і тоталітаризм: досвід Центрально-Східної Європи. Харків, 2009.
29. Українське століття (1921–2021): витоки, уроки, перспективи державотворення. Друге видання. Київ: Дух і Літера, 2023.
30. Шабловський В. Кухня терору, або як збудувати імперію ножем, ополоником і виделкою. Київ: Видавництво Старого Лева, 2023.
31. Швидченко Т. Жінки свободи. 6 історій незламних жінок, які творили Україну в ХХ ст. / Зігмунд Фройд Університет Україна. Київ : Видавництво Літера-К, 2025. 35 с.
32. Швидченко Т., Андрієвська Д., Харт Н. Столицей Київ: як воювала, творила і бешкетувала наша еліта 100 років тому. Київ : Стилєт і стилос, 2025.
33. Шевельов Ю. За лаштунками «Волині - 43». Невідома польсько-українська війна. Київ: Темпора, 2021.

Інформаційні ресурси:

1. Електронні ресурси ЗФУУ. <https://repo.usfu.edu.ua/home>
2. Live History. Live History. <https://livehistory.org.ua>
3. Ukrainian Institute of National Memory (UINP). Ukrainian Institute of National Memory. <https://uinp.gov.ua>
4. Ukraïner, 2025. <https://www.ukraïner.net>
5. Історична правда, 2025. <https://www.istpravda.com.ua>
6. Локальна історія. <https://localhistory.org.ua>
7. Національний музей Голодомору-геноциду, 2025. <https://holodomormuseum.org.ua>
8. У пошуках ідентичності. <https://www.identity.org.ua>

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація

Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, виступ з доповіддю, захист презентацій.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

ОЦІНКУ “**ВІДМІННО**” отримує здобувач освіти, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому здобувач освіти не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ “**ДОБРЕ**” отримує здобувач освіти, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ “**ЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх

з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ “**НЕЗАДОВІЛЬНО**” отримує здобувач освіти, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив’язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем на останньому контрольному занятті. До підсумкового контролю допускають здобувачів освіти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, та при вивченні розділу набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Конкретні форми підсумкового контролю визначаються у робочій навчальній програмі

Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач освіти набрав не менше 20 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам освіти, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни Fx, F ("2") виставляється здобувачам освіти, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка Fx ("2") виставляється здобувачам освіти, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Здобувачі освіти які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов’язаний дотримуватися обов’язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;

- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;
- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.